

בלבי

פרשת נצבים ♦ תשפ"ה ♦ ירושלים ♦ 415

משכן אבנה

שְׁוִיתִי ה' לְנֶגְדִי תָמִיד

שיעורים בקול הלשון ♦ בלביפדיה עבודת ה' "בתי-ר"ה" 42018443 ♦ בלביפדיה מחשבה "דבש" 42025724

נצבים

בפרשתן (דברים כט, יט. וכן שם, שם, כג, וכן שם, כו, כז) מזהיר משה רבנו את עמ"י מפני הימשכות אחרי הגויים לעבודה זרה, שתעורר כעס אצל השי"ת. זעם ה' מתואר במספר אופנים: "יעשן אף ה'", "חרי האף הגדול הזה", "ויחר אף ה'", "באף ובחמה ובקצף גדול". האם אלה מילים נרדפות או שיש לכל ביטוי של כעס ה' משמעות שונה?

ביאור מורינו הרב שליט"א

אמרו חז"ל (פד"ר ג, יא) א"ר חייא בר אבא כיוון שאמר לו הקב"ה למשה ברקיע קום רד מהר מזה, שמעו מלאכי חבלה ובקשו להזיקו, ואלו הן 'אף', 'חימה', 'קצף', 'משחית', ו'מכלה'. וכאן שהזכיר משה זכותן של שלושה אבות כדכתיב (שמות לב) "זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך", ברחו 'קצף', 'משחית' ו'מכלה' (שהם כנגד ג' אבות), ונשתתרו שניים "הקשים" (אולם עיין עקדת יצחק שער צא הערה ד, שכתב שהם היותר קלים), 'אף' ו'חימה', אמר לפניו רבש"ע, הרי הזכרתי שלושה וברחו שלושה, עמוד אף אתה 'באף', מנין שנאמר (תהלים ז) "קומה ה' באפך", הרי שעמד הקב"ה ב'אף', ומנין שעמד משה ב'חימה', שנאמר (שם קו) "לולי משה בחירו עמד בפרץ להשיב חמתו מהשחית". והרי שאף כנגד הקב"ה, וחימה כנגד משה, בבחינת פני משה כפני חמה. ובשבת (נה ע"א) אמרו שהם שישה, ואלו הם: 'קצף', 'אף', 'חימה', 'משחית', 'משבר', ו'מכלה', עיי"ש. ועיין תוס' (שם ד"ה קצף).

וביאר המהר"ל (שבת שם), וז"ל, יש שישה מיני פורענויות, והם ראשים אשר תחתיהם כל פורענות. והם יותר פורענות מן הכל, והוא שאמר אליהו (איוב ה) "בשש צרות יצילך", ולכן הם שש מיני פורענות, והדבר ידוע לחכמים ונבונים מאד. כי השישה נגד האדם שנברא בשישי וכו', מפני שכולל שש קצוות, כמ"ש חז"ל (ב"ר, פח) "אחור וקדם צרתני", שהאדם נברא מן הארץ עד השמיים, ומן מזרח למערב ומן דרום לצפון. הנה אלו הם שישה קצוות שהאדם כלול מהם, ויש לאדם מתנגדים מכל צד, והם אלו שנקראים קצף אף וחימה וגו', שהם מתנגדים לאדם, עכ"ל.

ובעומק שורשו הוא 'אף', שהוא כנגד הקב"ה. וכתוב בתורת חיים (סנהדרין צ ע"א), וז"ל, מהפ"א פשוטה לחודא רמז ל'אף', כמ"ש מפרש"י בתפילות (עיין ספר חסידים סימן תתשנ"ד, ריש תפילת י"ח), ולהכי לא תמצא שום ו'פ בתפילת י"ח, שכל המתפלל אותה ניצל מן: זעף, קצף, שצף, רשף, נגף, אף. משמע שהפ' לחודא רמז ל'אף', ולהכי כל המחבלים מושרשין ב'פ', וכולן בכלל 'אף' נינהו, לפי שיוצאין מן החוטם שהוא האף (כמ"ש בשערי אורה). לכן בכל מקום כתיב, "ויחרה אף ה'", "ויחר אף ה'", לפי שכל מיני משחיתין תלויין בו, עיי"ש. ובשושן סודות (אות שיט, ענין בי"ד העליון) ביאר שמות חמישה הללו, וז"ל, האחד נקרא 'חרון', משהו הרחמים ההם ואינו מניחו לרדת. הב' נקרא 'אף', פוסק ודורס. והג' נקרא 'חימה', מחשיך בהרי חושך ואפילה ונובחה. והד' נקרא 'קצף', מכריע ידו למעלה למנוע רחמים, וכו'. והה' נקרא 'משחית', מסתתר כשועל בין שבילי הכרמים לעקור איזה חלק מן שבילי הרחמים, עכ"ל. וכתב השפתי כהן (דברים כא, טו), וז"ל, כנגד ד' יסודות: 'קצף' נגד רוח. 'משחית' נגד האש. 'אף' נגד המים. 'חימה' נגד העפר, עכ"ל. ועיין בהרחבה ביאור שמות נרדפים מהתנ"ך, אות ק - קנאה - כעס - רוגז - אף - אנף - חימה - קצף. ומלבי"ם (ישעיה נא, יג), ואכמ"ל.

תוכן הגיליון

נקודה מתוך הפרשה נצבים עמוד א'
ליקוטים נצבים עמוד ב'
ערכים ראש השנה עמוד ד'
שולחן ערוך סימן טו' סעיף ו' עמוד ו'

בלביפדיה
עבודת ה'
כל יום חמישי
רח' הרב בלוי 33
ירושלים 20:30

צורת אדם
בנושא בת עין
יום שלישי ג' חשון
תשפ"ו
רח' הרב בלוי 33
ירושלים

בלביפדיה מחשבה
יתקיים כל יום רבעי
רח' קדמון 4 חולון 20:30

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורינו הרב שליט"א
ב'קול הלשון'
ישראל 073.295.1245
USA 605.313.6660

© כל הכוליות שמורות
מערכת 'בלבי משכן אבנה'
טלפון 052.763.8588
פקס 03.548.0529
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון
ברוא"ל
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון
בפקס 03.548.0529

כל החומר
[זולת מדור הליקוטים והש"ת]
שמופיע בגיליונות
מידי שבוע
יוצא לאור לראשונה

רכישת ספרי הרב
ספרי אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
books2270@gmail.com
USA 718-871-8652

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל (דברים כט, ט)

ואמרו חז"ל (ילקוט ש' רמז תתקמ) "ראשיכם שבטיכם - אע"פ שמנתי לכם ראשים ושופטים ושוטרים, כולכם שווים לפני שנאמר כל איש ישראל".

מבואר בילקוט שישנן שתי בחינות איך להסתכל על כנסת ישראל, האחת בצורה של מדרגות, יש 'ראשים' ויש שאר המדרגות עד בחינת 'חוטב עצין' ו'שואב מימין' (שם, י). ובנוסף צורה נוספת להסתכל על כנס"י היא שכולם שווים, אין שום מדרגות, אין ראש ואין עקב.

בגדרי ההלכה מורגלים אנו בצורה הראשונה - יש מלך שהוא הראש, ועליו נאמר "שום תשים עליך מלך" (דברים יז, טו), ופירשו חז"ל "שתהא אימתו עליך" (סנהדרין כ:). יש תלמיד חכם, וחייבים לכבדו ולקום בפניו, כמפורש בקרא "והדרת פני זקן" (ויקרא יט, לב), ודרשו חז"ל "אין זקן אלא זה שקנה חכמה" (קדושין לב:). וכן יש שאר דינים של זקן ממש וכו'. כל צורת מבנה ההלכה בנוי על כך שיש דרגות בתוך כנסת ישראל. **מאידך** לגבי הדין בראש השנה מצינו ג"כ הסתכלות שונה על כנס"י שהנה ידועים דברי הזה"ק ש"אתם נצבים היום" קאי על ראש השנה. ואמרו חז"ל (ר"ה ח:). שיש סדר מי נכנס תחילה לדין ומי לאחמ"כ, דאמר שם רב חסדא "מלך וציבור מלך נכנס תחילה לדין שנאמר (מלכים א' ח, ט) 'משפט עבדו ומשפט עמו' שהיא בחינה של מדרגות לעומת זאת מצינו בחינה אחרת של דין, והיא מה שאמרו חז"ל "כולם נסקרים בסקירה אחת" (ר"ה יח:), וזוהי בחינת כולכם שווים.

גם אצל משה רבינו ע"ה היו שתי הבחינות בצורת הנהגתו, מצד אחד הוא היה הנביא הגדול ביותר בכל הדורות, "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים" (דברים לד, י). מצד שני היה האיש העניו ביותר "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג).

שורש הבנת הדברים נעוץ בכך שישנם ב' מבטים איך להסתכל על הבריאה האחד כמצאיות עצמית והשני כחלק אלו-ק ממעל,

כחלק מן הבורא ית' כביכול.

בצורת ההסתכלות הראשונה חז"ל בודקים את פלוני בהשוואה לאחרים, בודקים את מעלותיו וחסרונותיו ומדרגים אותו, ובאותה צורה את הבריאה כולה, ומכך נולדים כל פרטי הדינים. אולם לפי צורת ההסתכלות השניה, שהכל חלק אלו-ק ממעל כביכול - שם לא שייכת ההדרגה, הכל אלוקות, ולכך בבחינה זו כולם שווים זה לזה.

והנהגה הנכונה היא שיסתכל האדם על אחרים בצורת ההסתכלות הראשונה ועל עצמו בצורת ההסתכלות השניה, את האחרים יכבד לפי מדרגתם, ואת עצמו יחוש כשפל ושווה לכולם.

זהו סוד שני הדינים שישנם בראש השנה, האחד בבחינה של "כל בני העולם יעברו לפניו כבני מרון", בזה אחר זה, ואז נידונים לפי צורת ההדרגה ובנוסף על כך יש את בחינת הדין של "כולם נסקרים בסקירה אחת" שאז נידונים לפי בחינת "כולכם שווים".

מעשה ישכילו המבינים את דברי השונומית שאמרה "בתוך עמי אנכי יושבת" (מ"ב ד, יג), ומבואר בזה"ק שקאי על דין של ראש השנה, וד"ל. (בלבבי משכן אבנה מועדי השנה ח"א)

'כלכם' (דברים כט, ט) הוא יתברך כלל את 'כולם' בבת אחת, שזהו למעלה מן ההדרגה. והנהגה זו היא דווקא מצד יום מותו של משה רבנו, שאור מיתתו כבר היה מאיר ו"אין שלטון ביום המוות" (רש"י וילך לא, כח), הרי שכח ההנהגה של משה ביום מיתתו 'בטל' לכן יש מקום לכלול את 'כל' כנסת ישראל ב'למעלה' מן ההדרגה ומצד כך אין כאן כח של רוח ורוח של כל יחיד ויחיד, גילוי ה'פרטיות' שבכל יחיד ויחיד, אלא גילוי ה'כלליות' של הכנסת ישראל. אף שבודאי שאין כאן גילוי גמור של ביטול ההדרגה וגילוי הכלליות, שהרי סוף דבר זה עדיין משה חי, ומצד כך יש מהלך של "ראשיכם

שבטיכם זקניכם ושוטריכם" וכמו שפרש"י (דברים כט, ט) 'החשוב חשוב קודם ואחר כך כל איש ישראל'. (על התורה תשס"ה)

הנה יש שתי בחינות בכנס"י, הראשונה היא בחינת ההדרגה, "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם" (דברים כט, ט) והשניה היא בחינת "אתם נצבים היום כלכם" (שם), כולכם שווים. **יש** כלליות ועירוב שהוא מצד השורש, בחינת 'אין' שכולל הכל. וזוהי הבחינה העליונה של כלליות ואחדות. לעומת זאת, יש עירוב תחתון, בחינת בבל, בלבול, ערבוב. ושורשו ג"כ בעירוב העליון של הכלליות. אלא כאשר אינו בצד דקדושה, זה בא לידי ביטוי באופן של בלבול.

והנה מצד הכלליות "כל העדה כולם קדושים" (במדבר טז, ג), אין שוני בין האחד למשנהו. אולם מצד ההפרטה, מצד הענפים, ישנה הדרגה.

והנה, בחינת ההדרגה באה לידי ביטוי בעיקר בגן עדן ובעולם הבא, שם לכל אחד יש מדור לפי כבודו, הדרגה. אולם מצד התכלית, שהיא הכלליות, גם שם בטלה ההדרגה.

גם כאן בעוה"ז, רשע וצדיק דרים זה עם זה ואין הדרגה, וזהו בחינת ערבוב של בלבול.

ודבר זה שורשו בתורת הסוד שאור עליון נופל יותר נמוך ולכך האור העליון, שהוא בחינת השתוות, הכלליות בשורש, נופל ומתראה כאן בעוה"ז בצורה של ערבוב, של בלבול. ודווקא כאן, בעוה"ז, אפשר להשיג את אור העירוב, של ההתכללות דייקא, שהרי כאן בעוה"ז, יש את האור של התכללות, אבל בעולמות העליונים יש הדרגה. ואף שהאור בעוה"ז נמצא בשבירה, אם זוכה האדם להכנס לפנימיותו, להידבק בהתכללות, אפשר להשיגו.

והנה זה יסוד כללי, שכל אור שנפל לשבירה, האור השבור, הוא הכלי וההיצוניות של האור השלם. ולכך אם אדם זוכה, הוא יכול

לחדור מבעד לכלי, לחיצוניות, ולהכנס לפנימיות. להדבק לאור הפנימי השלם

שקדם לשבירה. והוא יסוד גדול מאוד, והמשכיל יבין. (קול דממה דקה)

ולא אתכם לבדכם כרת את הברית הזאת וכו' כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלוקינו ואת אשר איננו פה עמנו היום (דברים כט, יג-יד)

הנה ידוע בחז"ל שכל נשמות ישראל היו במעמד הר סיני, א"כ כוונת הפסוק במה שאמר "את אשר ישנו פה עמנו עומד היום" לאלו שהיו במעמד הר סיני בפועל דהיינו שנשמתם הייתה בגופם, "ואת אשר איננו פה עמנו היום" הכוונה לאלו שלא היו שם, אלא היו במהלך של "איננו", במהלך של "אין", נשמה בלי גוף. **התורה** מתגלה בשני אופנים, אופן אחד הוא האופן של "פה עמנו עומד עומד היום"

דהיינו בהתלבשות בגוף, שהיא ההתלבשות בשכל. ובאופן השני היא בהתגלות של "אשר איננו פה עמנו היום", דהיינו ללא גוף. בפשוטו, הפסוק מדבר על שתי הנשמות; נשמות שחיו באותו דור דעה, ונשמות שלא. אבל ביתר עמקות, התורה ניתנה לשני **סוגי** נשמות; "אשר ישנו פה עמנו עומד היום" זהו "דור דעה" - כח הדעת, ואילו "איננו פה עמנו היום" הכוונה למדרגת הנשמה **למעלה מן הדעת**. זוהי נקודת ה"אין" של האדם.

התורה לא ניתנה רק למי "שנמצא כאן", שנמצא במדרגת הדעת של האדם - אלא היא נטועה גם בשורש העמוק של נשמת האדם שהוא "**איננו פה עמנו היום**" - זוהי **הנקודה ששומעת את התמימות**, זהו **המאור שבתורה**, לא ההשכלה. ההשכלה היא פועל יוצא מן הנקודה של התמימות הפנימית. (בלבבי ח"ט)

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע וכו' ובחרת בחיים" (דברים ל, טו-טז)

כדי שיהיה "ובחרת בחיים", ראשית כל חייב שיהיה ברור לאדם מהו "הטוב". **כל** אחד שלומד את דברי המסילות ישרים יודע מהו הטוב האמיתי, אך הלב מרגיש בדיוק הפוך. הלב, שהוא לב אבן [עד שנהפך ללב בשר] ובאופן טבעי, שליטת החומר גוברת בו, הוא מרגיש שהעולם החומרי הוא הטוב!. **כל** זמן שאדם לא הביא את עצמו למצב שהוא מהבל (דהיינו לעשותם 'הבל') באמת את כל עניני העוה"ז, כל זמן שאינו מרגיש בחוש את דברי המס"י; "כי רק זה הוא הטוב, וכל זולת זה שיחשבוהו בני האדם לטוב, אינו אלא הבל ושוא נתעה", לבו מרגיש שה"טוב" הוא העולם הזה, החומריות. כי העוה"ז והעוה"ב שתי צרות הן זו לזו, כדברי

ה'חובת הלבבות', והרצון לאחד את עבודת ה' יחד עם קנייני העוה"ז, הוא כרצון לאחד את האש ואת המים - שזאת ניתן לעשות רק בשמים. **מי** שלא מהבל את ענייני העוה"ז, ממילא, נשכח מלבו - וכפועל יוצא מכך, ממוחו - שהטוב האמיתי הוא רק "ואני קרבת אלוקים לי טוב". וכשה"טוב" ההוא נשכח מן המוח, אי אפשר לחיות במצב שכל מעשה נעשה רק לשם קרבת ה', ונכנסים למהלך בחיים של 'מלומדה'. **נמצא**, שעיקר שורש העבודה, הוא לברר בראשית בירור אמיתי בלב, מהו באמת הטוב! **אם** ישאלו אנשים בעולם מהו 'טוב', ודאי יענו כי כסף הוא דבר טוב. הם לא רק

אומרים זאת בפיהם. כל מהותם זועקת אהבת וחמדת ממון; רואים על מה הם חושבים כל היום, על מה הם משוחחים - הרי הכל מסביב לנושא אחד ויחיד: כסף! אם כן, הם לא רק **יודעים** שכסף הוא דבר טוב. הם **חיים** שהוא טוב! וכשאדם חי שכסף הוא טוב, נולד בו 'חוש ריח' היכן ניתן להרויח כסף, והיכן צפוי הפסד. **כשאדם** רק יודע את הדברים בשכלו והם אינם חיים בלבו פנימה, באופן טבעי הוא לא רודף אחרי הטוב האמיתי, והוא גם לא מרגיש את הדברים המביאים להשגתו. רק כשאדם שקוע באמת בחיפוש הטוב, הקב"ה מקנה לו חושים פנימיים, הרגשים דקים, שמראים לו ממה צריך להזהר, ולמה יש לשאוף להתקרב. (בלבבי ח"ד)

"כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל, יד)

אם אדם מקנה לעצמו את ההרגל של "**בפיך**", וכל ימיו, עסקיו ודיבוריו, הם סביב האמונה, סביב התמימות, סביב הפשטות - ניתן לטפס למדרגה של "**בלבבך**" עד שבסופו של דבר מגיעים ל"**לעשותו**", לעשייה. **אבל** ככל שמחשבותיו של האדם ודיבורו עסוקים במהלך היום בבחינה של מחשבות - הן מחשבות של חיצוניות גמורה והן

מחשבות של פיקחות - קשה לו מאוד להגיע לתמימות ולאמונה פשוטה. **וכן** אם עושה האדם את החלק של ה"**לעשותו**" אבל הוא מנותק מה"**בפיך**" וממילא הוא מנותק מה"**בלבבך**" כמו שהזכרנו - מעשים אלו חסר בהם את העיקר, שדבר שנעשה ללא הלב, חסר בו את ה"רחמנא ליבא בעי". **ככל** שאדם מקיים בעצמו את ה"**כי קרוב**

אליך הדבר מאד בפיך" ומקרב את הדברים לפיו, כך יתקרבו יותר הדברים אל הלב, ובמשך הזמן בכל ה"**לעשותו**" יהיה לב, לב של תשוקה לבורא, לב של רצון לעשות נחת רוח לבורא יתברך. **יעזרנו** הקב"ה להיות מאלו הפורקים מעצמם את עול החשבונות הרבים, וחיים חיי תמימות עם בוראם באמת ובתמים. (בלבבי ח"ד)

ראש השנה - קירבה תמידית לקב"ה במדרגת 'בנים' ו'עבדים'

ועבד למלכו. כלומר, הקירבה בבחינת "דודי", זוהי קרבה לפרקים, כמו דוד של האדם שבא לבקר אצלו לפרקים. אך הקירבה של בן לאביו, ועבד לרבו, זוהי קירבה תמידית, שכן הבן נמצא תמיד אצל אביו, והעבד נמצא תמיד בבית המלך.

ותחילת העבודה היא, בכ"ט ימי אלול, להתחיל בקירבה של "דודי", קירבה לפרקים, וסיום העבודה היא, להגיע לקירבה של ראש השנה - "אבינו מלכנו", קירבה תמידית. (ימים נוראים - בלבבי משכן אבנה, מאמר 'קול דודי דופק')

ערכים אלו נועדו לפתוח פתח, ולציין מראה מקום. על מנת להבין את הדברים על בורים ובהרחבתם, יש לעיין במקורות המצוינים בסוף כל קטע. כמו כן, העבודה המעשית על פי רוב לא הוזכרה כאן בערכים (או שהוזכרה בקצרה), והיא נתבארה בתוך המאמרים עצמם.

ראש השנה - הקירבה לקב"ה בחודש אלול, ובראש השנה, חלוקה זו מזו. בחודש אלול, הקירבה לקב"ה היא בבחינת "דודי" [כידוע מהקדמונים ש'אלול' הוא ר"ת של 'אני לדודי ודודי לי']. אך בראש השנה, הקירבה לקב"ה זוהי קירבה יותר פנימית, קירבה בבחינה של "אבינו מלכנו" - "אם כבנים אם כעבדים", קירבה של בן לאביו,

ראש השנה - זמן קבלת החיות הרוחנית שבחיים

בתורה - תורת חיים, חיות במצוות, וחיות באמונה]. ומצד כך יתכן שיגזר על האדם חיים גופניים כשלוש מאות וששים וחמשה יום בשנה, אבל מאידך יגזרו עליו רבע שעה של "חיות" בלבד בכל השנה. וזהו הביאור במה שידוע מהאריז"ל שביום הראשון של ראש השנה, הדין הוא על הנשמות, כלומר, שגוזרים ביום הראשון כמה חיות נפשית ורוחנית תהיה לאדם, וביום השני הדין הוא על הגופים, דהיינו, האם האדם יחיה או ימות. וזהו עומק הבקשה: "זכרנו לחיים", שתהיה חיות דקדושה בחיים שלנו, חיים של "למענך אלקים חיים". (ימים נוראים - בלבבי משכן אבנה, מאמר 'זכרנו לחיים - שיש בהם חיות')

ראש השנה - ימי אלול, הם ימי הכנה לקראת קבלת "חיים", כמ"ש בספ"ק ש'אלול' בגימטריא [עם הכולל] 'חיים'. ובראש השנה, זהו יום קבלת ה"חיים" [וכמו שמבקשים בתפילות ר"ה: "זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר חיים, למענך אלקים חיים]. והחיים [בפנימיותם] עניינם, "ויפח באפיו נשמת חיים", חיות מהקיום ה"רוחני" שבקרב האדם, חיים של 'נשמה', חיות מהתורה ומהמצוות ומהתפילה ומהאמונה בבורא עולם. (ימים נוראים - בלבבי משכן אבנה, מאמר 'רעבון לרוחניות')

ראש השנה - בראש השנה נגזר על האדם שני סוגי חיים, א. חיים של גוף [ובזה הוא לא שונה מאוון ומבהמה שמקבלים חיים בראש השנה]. ב. חיות נפשית ורוחנית בלב, תענוג ברוחניות [חיות בתפילה, חיות

ראש השנה - קשר לקב"ה בכל פרט מחיינו מתוך רצון וציפייה

להיות מתוך בחירה ורצון בו, כשם שהקב"ה בוחר בנו ורוצה בקשר עמנו שמתגלה ביום זה, משא"כ אצל הגוי יום זה בא מתוך 'כפייה'.

וזהו הדין הראשון בו האדם נידון בראש השנה - האם הוא מצפה ומחכה ומשתוקק ליום זה, או שהוא נופל אליו בליט ברירה. ולכן יום ראש השנה נקרא בכלל "ימי הרצון", שהם ארבעים יום מראש חודש אלול עד יום הכיפורים, כי בימים אלו מתגלה "הכח לרצות", ולכן עיקר עבודתנו בהכנה לראש השנה היא, להכין כלי של רצון דקדושה, "לרצות" שהקב"ה יהיה מלכנו, לרצות את הקשר עם הבורא שהוא יהיה שותף מלא איתנו בכל פרט מחיינו, ולשמוח בכך [ולא כמי שאינו מעוניין בכזה קשר, שכביכול מעדיף שלא יכנסו לפרטיות שלנו]. וזהו ענין 'המלכת' הקב"ה ביום הדין, 'קבלת עול מלכותו' בר"ה, 'לרצות' את מלכותו, ולהמליכו על כל פרט ופרט מחיינו. (ימים נוראים - בלבבי משכן אבנה, מאמר 'ימי בנין הרצון')

ראש השנה - יום ראש השנה, יום הדין, זהו יום שבו מתגלה הקשר העמוק בין האדם לבורא, שביום זה מתגלה שהקב"ה מתעניין בנו, ובמעשינו, ובכל פרט מחיינו, בכל השנה האחרונה כולה, שס"ה ימים, כ"ד שעות ביממה, וששים דקות בשעה, ואינו מדלג אפילו על רגע אחד. עצם כך שהוא דן אותנו, עניינו הוא, במילים פשוטות: שהוא מתעניין בכל פרט מחיינו, והוא שותף מלא בכל מהלך חיינו, כי אנו חשובים בעיניו.

וזהו ההבדל בין ראש השנה של יהודי, שמחכה ומצפה ורוצה ביום ראש השנה, לראש השנה של גוי*, שאינו מחכה ומצפה ורוצה ביום ראש השנה, כי הגוי מסתכל על ראש השנה כדין בבית משפט, אשר לשם כמובן שאף אדם אינו רוצה להגיע. ולכן בראש השנה אנו אומרים בתפילה בברכה הרביעית: "אתה בחרתנו מכל העמים", ועל אף שראש השנה אינו יום דין רק לישראל, אלא גם לכל העמים, אך אצל יהודי היום הזה צריך

* שגם הוא נידון בראש השנה, כמ"ש חז"ל (ר"ה טז ע"א) שכל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון.

ראש השנה - הכה להיות מחוברים תמיד ל"ראש"

כמ"ש "קנני ראשית דרכו", שהיא "ראשית" קניינו.

וזהו שאומרים בראש השנה, קודם אכילת ראש של דג [או של כבש]:
 "שנהיה לראש, ולא לזנב". ולכן בהכנה לראש השנה, האדם צריך להכין את עצמו להיות "ראש", כי בזה דנים את האדם בדין ר"ה, האם הוא בבחינת "ראש", או שח"ו הוא התרחק מן הראש, והוא בבחינת "זנב". (ימים נוראים - בלבבי משכן אבנה, מאמר 'עבודת הראשית שבראש השנה')

ראש השנה - בראש השנה מתגלה כח של "ראש", כח של "ראשית", שזהו כח בנפש להיות תמיד בנקודה ה"ראשונה", להיות צמוד למקור ההשפעה, ולא להתרחק משם אפילו מעט.

והנקודה הראשונה היא, להיות "בראשית היצירה", שזהו המקום הקרוב ביותר לקב"ה. וזהו מדרגת ישראל שנקראו "ראשית", שהם הקרובים ביותר למקור. וכן להיות במדרגה של "התורה שנקראת ראשית", שאצל האדם בנפש התורה הקדושה זהו הדבר הראשון, כשם שאצל הקב"ה התורה זהו הדבר הראשון,

ראש השנה - הכה לצאת מן המיצר והפרטיות הנפשית למרחב הנפשי

לפיכך, אם האדם חושב רק על עצמו בראש השנה, מצד הפנימיות, הרי זהו כאדם שלא שמע תקיעת שופר, כי הוא לא פעל את תכלית מצות התקיעה - לצאת מן המיצר - לרחבות. ואמנם האדם לא יכול לעקור לגמרי את הדאגה לעצמו, אך הוא צריך שבכל דבר שהוא עושה, שהדבר לא יהיה אך ורק לתועלת העצמית שלו, ובכך הוא מרחיב את עצמו. וכגון בלימוד התורה, לזכות את הרבים, או באופן מעשי, או באופן שמקדיש לפחות 'אחוז אחד' מזכות הלימוד שלו לכל אלו שלא זכו ללמוד^ב.

לכן, ראשית ההכנה לראש השנה היא, שבה האדם 'מרחיב' את עצמו נפשית, להתבונן ולחשוב: כיצד אני יכול לדאוג לאחרים תהיה שנה טובה, ולא רק עבורי. וגם אם לא יצליח למצוא פתרון, אך בעצם כך שהוא חושב כיצד לדאוג לאחרים תהיה שנה טובה - כבר קנה בזה קנין גדול עצום ונורא, כי הוא מכין את עצמו ליום הדין מתוך מחשבה עמוקה שהוא לא חי רק למען עצמו, ושם שורש נקודת התיקון של האדם^ג.

ובתור הצעה לקבלה לשנה החדשה, יש לקחת לפחות דקה אחת ביום, ולחשוב כיצד באפשרותי לעזור לאחרים - בגשמיות, ברוחניות, ובכל צורה שלא תהיה, אך לא לשם כבוד, ואף לא למען שכר העולם הבא, אלא נתינה לשם נתינה. (ימים נוראים - בלבבי

משכן אבנה, מאמר 'ציאה מן המיצר - מן האנוכיות')

ראש השנה - בראש השנה, בתקיעת שופר, מתגלה כח של יציאה מן המיצר - למרחב. וזהו כמבנה השופר, שמצד אחד הוא צר, ומהצד השני הוא רחב, והתקיעה יוצאת מן המיצר - ונשמעת במרחב. וכן קולו של השופר, הוא קול של בכי - יבבה, כמ"ש בגמרא בראש השנה (לג ע"ב), ואימתי האדם בוכה - כאשר 'צר' לו, ולכן תוקעים בשופר, על מנת לצאת מן המיצר ולגלות את הרחבות.

ובעבודת הנפש 'שופר' מלשון 'שפרו מעשיכם' (ויק"ר כט ו), זוהי עבודה נפשית לצאת מן התפיסה הצרה והמצומצמת של האדם - שקיעות בחייו הפרטיים, דאגה לעצמו בלבד, ולהביט על העולם במבט רחב יותר: יש כנסת ישראל, ששים ריבוא נשמות ישראל, ומציאותי היא אחת מחלקי ששים ריבוא בלבד.

אדם המגיע לראש השנה, ורוצה לזכות בדין, האם הוא מכין רק את עצמו לראש השנה, או שהוא גם חושב על אחרים, כיצד יוכל לעזור להם שיגיעו לחג בצורה ראויה, הן מבחינה גשמית והן מבחינה רוחנית?

אם נתבונן נראה, שאדם הדואג לעצמו וחושב על עצמו בלבד, זו אינה בעיה צדדית, אלא זו שורש כל הבעיות כולם, ושורש כל העבירות כולם! כגון באדם שעומדת לפניו עסקה גדולה, הכרוכה באיסור גזל, והוא מתפתה ומבצע אותה. מדוע? כי הוא דואג לעצמו. לכן, ביטול הפרטיות של האדם, זו לא עין טובה בלבד, אלא זהו דבר הרבה יותר עמוק. וזהו שהתגלה אליהו הנביא לרבי זושא ואמר לו, שהסיבה שמשח בן דוד לא בא היא, מחמת שכל אדם דואג לעצמו^ד.

^ב באומרו לו ביאור עמוק על דברי חז"ל (סנהדרין צז ע"א) "אין בן דוד בא עד שתכלה פרוטה מן הכיס", שמשח בן דוד לא יבוא עד שתכלה הפרטיות מן הכיס.

^ג והוא המוגדר בדברי חז"ל (פסחים ח ע"ב): לשמה ושלא לשמה בבת אחת (שם) [עיי"ש ברש"י ד"ה הרי זה צדיק גמור].

^ד ומכאן כי יתכן שישבו בתשובה שלימה ע"י זכות התורה שתעורר אור רוחני בתוכם, ובעומק, הוא מזכה אותם לנצח נצחים, שמכאן הם יקומו בתחיית המתים (שם).

^ה ועל ידי שהאדם מרחיב את עצמו בנפשו, כך זה משתלשל למטה בגשמיות, כי אם יש מיצר בנפש - המיצר מתגלה בגוף, ואם יש הרחבה בנפש, כך ההרחבה מתגלה בגוף - בעולם המעשה (שם).

שולחן ערוך עם ביאור בלבבי משכן אבנה

סימן טו' - סעיף ו': התופר חתיכת בגד בכנפי הטלית, וכן מה שנוהגים לתפור סביב הנקב שהציצית בו, אם הטלית של משי ותופרו בחוט משי לבן יש לחוש בדבר לדעת רש"י שלא תהא שום תפירה למטה משלש ולמעלה מקשר גודל. הגה: והוא הדין בכל מקום שתופר בחוט שהוא מין הציצית, דחיישינן שמא יקח אותו חוט לחוטי הציצית.

בירור הלכה - סעיף ו'

וכתב וכתב במג"א (ס"ק יד) וז"ל, ונראה לי הטעם שנוהגין לתפור "חתיכות" הבגד בכנפות הטלית, אע"ג דיש אוסרין כמו שכתוב סוף סימן י"א, נוהגים כן משום דרוב בגדים אפילו חדשים, יש תפירה תוך ג', ולרב עמרם כמאן דפסיק חשיב, לכן נותנין "חתיכה" של שלש שאין בה שום תפירה, עכ"ל. ומ"ש לשון "חתיכות", היינו בכל קרן חתיכה, ופשוט.

והנה יש לעיין, כי טעם היש מתירין לעיל סימן י"א סעיף ט"ו, הוא כלשון הגר"א שם, ואין עושין אלא לחזק, ובדברי המג"א עושין כן לחוש לשיטת רב עמרם שאינו נקרא כנף דכמאן דפסיק דמיא, וא"כ הכנף התחתון אינו כנף, והשתא נותנין כנף על כנף (והכנף התחתון פחות פחות משלשה, והעליון הוה שלשה), ונותנין עליו את הציצית, וניתן הן על הכנף העליון שהוא חלק מן הבגד ואינו כמאן דפסיק כיון שיש בו שלש על שלש, וכן ניתן על הכנף התחתון שאין בו שלש וחשיב כמאן דפסיק. ויש לבאר שכיון שהכנף התחתון מחובר לעליון, הוא בטל לעליון ואינו עולה בשם ונחשב שניתן רק על העליון כיון שכל התחתון מחופה בעליון, והבן.

אולם כתב בערוך השולחן (סעיף טז) וז"ל, ועיין במג"א סקי"ד שכתב, ולכן נוהגים העולם לתפור חתיכת בגד בכנפי הטלית "מעבר השני" של הטלית וכו', עכ"ל. והיינו שביאר דברי המג"א, שאין מיירי שניתן בגד שלש על שלש משני צדדי הקרן, אלא רק מעבר השני של הטלית, ובאופן זה אין הקרן התחתונה כולה מחופה בקרן עליונה שיש בה שלש על שלש, ובאמת באופן זה יש לדון האם הקרן התחתונה שאין בה שלש על שלש בטלה לקרן העליונה שיש בה שלש על שלש.

זאת ועוד, באופן שהקרן העליונה שיש בה שלש על שלש מחפה את הקרן משני צדדיו, אזי הציצית אינו נוגעת ועומדת על הקרן התחתונה, אלא אך ורק על הקרן העליונה, ולכך חשיב שנמצאת על בגד, ולא תחת הבגד. אולם באופן שהקרן החדשה אינו אלא בצד השני של הטלית בלבד, הציצית נוגעת ונמצאת הן על הקרן העליונה והן על הקרן התחתונה, מצד אחד בקרן העליונה ובצד השני בקרן התחתונה, ויש לעיין טובא בכשרות ציצית זו.

הלכה פסוקה - סעיף ו'

יש הנוהגים לתפור חתיכות בגד בכנפות בטלית, וראוי לתופרן משני צידי הקרן.

פירוש על דרך הסוד - סעיף ו'

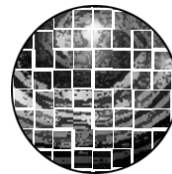
שטן - שורש הדצר לתפור סביב שולי הנקב שלא יקרע, כתיב צמעיל (שמות, כל, לב) והיה פי ראשו צמחו שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרא יהיה לו לא יקרע. ועיין חומת אֶנֶךְ (שם), ונחל קדומים (שם). ועיין מו"ק (כב, ע"ב).
ושם נאמר כן על מקום הפתח ללוארו, כמ"ס והיה פי ראשו צמחו. ופירש הרש"ס, לא יקרע - לא יפתח צית לוארו למטה כעין מלבושים שלנו אלא למעלה בשעת האריגה מניחים צו לואר, עכ"ל. וזר' יוסף צכור שור (שם) כתב וז"ל, אין פיו נעשה דרך קריעות כמו צנגדים שלנו אלא דרך אריגה, עכ"ל. והיינו שלא רק שיש איסור לקרוע, כמ"ס (יומא, עב, ע"ב), אלא צגד זה מופקע בכל עשייתו מקריעה (ועיין ויקרא, כא, י, בגדיו לא יפרום, והוריות, יב, ע"א).

וצטעם הדצר שלא יהא קריעה כלל צנגד זה, כתב צרקאנטי (שם) וז"ל, לא יקרע - לפי שהשטן מתקנא צו ולוחזו שם כדרך הנלחמים זה עם זה, עכ"ל. והצן ששורש הקריעה כמו שנתצאר צסעיף ה', הוא כוחו של שטן, צסוד קרע שטן, עי"ש. ולכך תופרים סביב הטלית שלא תקרע, וכפשוטו מפני שלא יפסל או לא יהא צהידור. אולם צעומק, שאם יקרע יהיה לשטן אחיזה צו, ועל מנת שלא תהא לשטן אחיזה צציצית, לכך נעשה צאופן שיהא רחוק יותר מן הקריעה.

וכתב החתם סופר (תורת משה, שמות, שם) וז"ל, דצר נחמד מהגאון ר' שמשון אסטראפלי ז"ל, הנה צפסוק זה מרומז צר"ת של פסוק, והיה פי ראשו צמחו שפה יהיה - לפיו סביב מעשה ארג, שם סמא"ל הידוע. כפ"י, הוא שם קדוש שמרמז צפסוק והסרתי את כפי, המפריד צין נוקצא דיליה שלא יצאו ויתחצרו יחד, אשר היא מרומזת צר"ת תחרא יהיה לו לא יקרע, שהוא ר"ת לילית, כידוע, עכ"ל. ולפ"י צסט"א כן יקרע, יהיה הצדל צין דוכ' לנוק' דיליה. ועיין מגלה עמוקות (ויצא, ד"ה וישא יעקב את רגליו).
וכתב צפע"ס (שער התפילות, ר"ה, פ"ז) וז"ל, אצינו מלכינו קרע רוע גזר דינו, תכוין צמלת קרע, לשם מ"צ, קר"ע שט"ן, שע"י יקרע היום גזר דינו, עכ"ל. והיינו שלא יהיה יחוד וז"ן דקליפה, כנ"ל. ועי"י יתגלה קריעה דתיקון, קרי"ס. והשטן קיטרג על קרי"ס לפניו ית"ש ואמר הללו עוצדי ע"י והללו עוצדי ע"י, ורצה לעכצ קריעה דתיקון. ועיין פרשת דרכים (דרוש ראשון ודרוש שני).
והאופן שאינו נקרע, ע"י שפופל חוטים צשפתו. וזהו כפל דקדושה, צסוד כל עסקה של צצת כפול, היפך כפל דקלקול של גנצ.

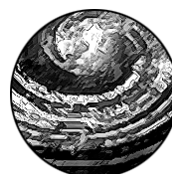
משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים
050.418.0306

שיעור שבועי חולון
בלבביפדיה
מחשבה
יום ד' 20:30

רח' הרב בלוי 33
לפרטים
052.763.8588
שיעור עץ חיים 21:05

שיעור שבועי ירושלים
בלבביפדיה
עבודת ה'
יום ה' 20:30 בדיוק

יש לשלוח בקשה
לכתובת:
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון השבועי
בדוא"ל
לפי סדר הפרשיות,

ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 605-313-6660

שיעורי מורינו
הרב שליט"א

03.578.2270
books2270@gmail.com

רכישת ספרי הרב: ספרי
אברמוביץ
משלוח ברחבי העולם

U.S.A.
SHIRAH DISTRIBUTORS
Tel. 718-871-8652

4116 16th Avenue
Brooklyn, NY 11204
sales@shirahdist.com

קול הלשון

בס"ד

073.295.1245 ♦ 605-313-6660 2 » 4 » 12

1

בלבבי משכן אבנה

2

ארבעת היסודות

3

סדרת "דע את"

4

התבודדות

5

תפילה

6

ספרי קודש

7

דרשות

8

פרשת השבוע

9

מועדי השנה

12

אוצר אותיות

בלבביפדיה

11

מחשבה/עבודת ה'

10

תורה, גמרא, שו"ע

עבודת הנפש

15

לפי עשר הספירות

ליקוט

14

צורת אדם ועבודתו

13

צורת אדם

להאזנה לשיעור

ומקישים: כוכבית [*] סולמית [#] ->

[מספר שיעור] -> סולמית [#]